

MANSIKKA- TYTTÖ

Anja Gustafsson

Anja Gustafsson

Mansikkatyttö

SAGA Egmont

Mansikkatyttö

Cover image: Shutterstock

Copyright © 2009, 2021 Anja Gustafsson and SAGA Egmont

All rights reserved

ISBN: 9788726949377

1st ebook edition

Format: EPUB 2.0

No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means without the prior written permission of the publisher, nor, be otherwise circulated in any form of binding or cover other than in which it is published and without a similar condition being imposed on the subsequent purchaser.

www.sagaegmont.com

Saga Egmont - a part of Egmont, www.egmont.com

Henkilöt

Paula Roos, taidetta ja antiikkia harrastava eläkkeellä oleva historianopettaja

Kaisu Jung, eläkkeellä oleva kuvaamataidon opettaja, Paulan ystävä

Mia Björklöf, kaunis malli

Ira Björklöf, kaunottaren sisar

Micke Stenvall, taidekauppias ja galleristi

Patrik Forsman, nuori arkkitehti

Heimo Kaasinen, naisista pitävä taiteilija

Berit Kaasinen, rasittunut kahvila-pitopalveluyrittäjä, Heimon vaimo

Frida Kaasinen, taideteollisuusopiskelija, edellisten tytär

Jenny Nyström, kummitäti

Maritta ja Osku Järveläinen, Paulan ystäväpariskunta

Kari Eskola, rikoskomisario Tammisaaren poliisista

Kim Sirén, rikoskonstaapeli Tammisaaren poliisista

Agneta piteli sormusta peukalon ja etusormen välissä. Hän käänsi sitä valoon niin, että sen keskellä olevat kolme kirkasta kiveä sädehtivät ja niitä ympäröivät litteät punaiset ja pienet kirkkaat kivet hohtivat. Miten kaunis! Mutta liian suuri hänen kaitoihin lapsensormiinsa. Se ei pysynyt edes hänen peukalossaan.

Kaksi vuotta sitten isä oli lupautunut hyvin vastahakoisesti viemään yöllä tulleet oudot vieraat veneellään Ruotsiin, missä näillä oli kuulemma sukulaisia. Kiinnijäämisen riskit olivat suuret, mutta mies oli luvannut houkuttelevan suuren summan. Ja sitä paitsi miehellä oli mukanaan sairas nainen ja lapsi. Perillä mies oli antanut vain puolet maksusta ja sanonut, että enempää Suomen rahaa hänellä ei ole. Ja muuta rahaa isä ei suostunut ottamaan. Sitten mies oli ottanut naisen sormesta sormuksen, pannut sen setelinipun päälle ja sanonut, että se kattoi varmasti puuttuvan puolikkaan, enemmänkin. Isä oli antanut periksi.

Kotiin palattuaan isä oli antanut sormuksen Agnetan käteen. "Sinä saat tämän, mutta pidä se piilossa. On hyvin tärkeää, ettet näytä sitä kenellekään. Näinä aikoina sillä ei ole mitään arvoa. Päinvastoin siitä voi seurata vaikeuksia. Varastettu se arvatenkin on. Tämän jälkeen tästä ei puhuta. Mitenkään ei saa syntyä epäilystä, että olemme olleet tekemisissä Venäjältä paenneiden kanssa."

Agneta oli totellut. Hän piti sormuksen piilossa, ihaili vain joskus yksikseen. Hän toivoi hartaasti, ettei isä muistaisi sitä eikä antaisi ainakaan uudelle vaimolleen. Niin ei ollut tapahtunut.

Agneta havahtui äitipuolen ääneen: "Agneta, pidä kiirettä!" Agneta pudotti sormuksen takaisin

*nappirasiaan, lukitsi lippaan ja kantoi sen huvilalle
vietävien tavaroiden joukkoon.*

1

Paula Roos käänsi kummissaan päätään. Muutaman metrin päässä hänestä seisoj nuori nainen, joka painoi nyrkissä olevia käsiä suulleen yrittäen epätoivoisesti tukahduttaa rajuja nyyhkytyksiä ja saada hengityksensä tasaantumaan. Kun hengitys rauhoittui, tyttö otti kädet suultaan, etsi taskustaan nenäliinan ja juoksi silmiään kuivaten ulos huoneesta. Askelten kaiku jäi kimmahtelemaan kivisten seinien väliin.

Paula kääntyi ympäri ja meni katsomaan, minkä taulun edessä tyttö oli seissyt. Se oli Nils Schillmarkin Mansikkatyttö. Sekö oli laukaissut tytön epätoivon? Vaikea sitä oli uskoa. Niin rauhallinen ja kaunis kuva nuoresta työstä 1700-luvun talonpoikaisasussa mansikkatuokkonen kädessään. Paula kohautti hartioitaan. Todennäköisesti tyttö oli vain sattunut pysähtymään juuri sen maalauksen eteen.

Paula oli käynyt katsomassa alakerran vaihtuvien näyttelyiden saleissa olevan näyttelyn ja noussut sitten tänne ylös ihailemaan Ateneumin äskettäin saamaa suurenmoista lahjoitusta, jonka taideteokset olivat nyt yleisön nähtävillä. Lopuksi hän oli tullut tähän huoneeseen, jossa oli esillä museon vanhinta suomalaista taidetta. Hän oli ollut juuri aikeissa lähteä, kun tytön nyyhkytykset pysäyttivät hänet. Epäilemättä tytöllä oli jotenkin vaikeaa, muuten hänen tunteensa tuskin olisivat purkautuneet näin julkisella paikalla.

Paula laskeutui suurta portaikkoa alakertaan. Taidankin syödä lounaan täällä, hän päätti kun kuuli

puheensorinan museon kahvilasta. Mutta käyn ensin naistenhuoneessa.

Astuessaan naistenhuoneeseen hän näki äskeisen nuoren naisen korjailevan ehostustaan peilin edessä. Hän on hyvin hauskannäköinen, Paula ajatteli, ja varmasti suorastaan kaunis toisenlaisessa mielentilassa. Tyttö oli pitkä ja hoikka. Tummanruskeat kupariin vivahtavat runsaat hiukset oli koottu taakse sykeröksi, jota useat soljet pitivät koossa. Hänen koko asunsa oli musta; hyvin istuvat farkut ja poolopaita, korkeakorkoiset saappaat, laukku ja pitkä villakankainen päällystakki, jonka hän nosti altaan reunalta käsivarrelleen poistuaakseen huoneesta. Ohittaessaan Paulan tyttö katsoi häneen surullinen ilme suurissa vihreissä silmissä. Poskille taitavasti levitetty ehostus ei pystynyt peittämään kalpeutta.

Sivellessään käsienpesun jälkeen punaa huuliinsa Paula tunsi pientä haikeutta verratessaan peilistä heijastuvaa omaa eläkeläisen olemustaan poistuneeseen tyttöön. Ikä oli valkaissut hiukset ja rypyttänyt silmänurkat, mutta posket olivat vielä sileät ja siniharmaat silmät kirkkaat ja tarkkaavaiset. Nuoruuden hoikkuus oli kadonnut kauan sitten, mutta lihava hän ei kuitenkaan ollut. Sopivan täyteläiseksi oli hänen hyvä ystävänsä häntä luonnehtinut. Näytän joka tapauksessa aika tyylikkäältä, ainakin omasta mielestäni, Paula ajatteli ja tarkasteli tummansinisiä pitkiä housujaan ja samenväristä neulejakkua, jonka alla hänellä oli ryhdikäs vaaleansininen paitapusero ja sinisen eri sävyissä hohtava silkkihuivi. En ehkä ole koskaan ollut kaunis, mutta Mikaelin silmissä sitä kyllä olin. Paula huokasi, kun mieleen nousi kuvia yhteisistä onnellisista hetkistä hänen muutama vuosi sitten kuolleen miehensä kanssa. Paula

ravistautui irti muistoista, otti laukkunsa ja suuntasi ajatuksensa lounaaseen.

Paula löysi vapaan pöydän keskeltä kahvilaa. Hän asetti sille tarjottimensa, jolla komeili suuri tanskalainen "smörrebröd", katkarapuja, kananmunaa, vihanneksia ja runsaasti kastiketta, jonka herkullisuuden Paula tiesi entuudestaan. Hän soi itselleen lasillisen valkoviiniä tämän herkun seuraksi. Tarttuessaan aterimiinsa hän vilkaisi ympärilleen. Surusilmäinen tyttö istui kahvilan perällä seinän vieressä. Hänellä oli edessään kahvikuppi ja tyhjennetty konjakkilasi. Tyttö tuijotti vastapäisellä seinällä olevaa suurta maalausta, joka esitti hilpeitä juhlijoita. Mutta tuskin hän sitä näki. Hän tuntui katsovan johonkin omassa sisäisessä maailmassaan. Sormet näpläsivät hermostuneina lautasliinaa.

Paula oli ehtinyt voileipänsä puoliväliin, kun kahvilan ovelle ilmestyi pitkä keski-ikäinen herrasmies. Ohimoilta harmaantuneet elegantisti muotoillut hiukset taipuivat niskassa pitkän mustan nahkatakin kaulukselle. Miehen katse kiersi kahvilassa olijat ja pysähtyi perällä istuvaan tyttöön. Riuskasti hän astui tytön luo, kumartui sanomaan tälle jotain, tarttui sitten häntä kyynärpäästä ja nosti seisomaan. Tyttö haparoi konemaisesti viereiseltä tuolilta laukkuaan ja takkia, jonka mies auttoi hänen ylleen. Sitten hän johdatti tytön ulos.

Paula ja useat muutkin seurasivat kiinnostuneina tapahtumaa, niin huomiota herättävä pari he olivat. Oliko mies tytön isä? Ikänsä puolesta hän olisi voinut olla, mutta hänen käyttäytymisessään oli piirre, joka puhui oletusta vastaan. Huolenpitoon näytti sisältyvän omistushalua. Siis joko aviomies tai poikaystävä. Ei tietenkään mikään poika enää, Paula korjasi ajatustaan, vaan tavoitteistaan tietoinen itsevarma mies. Paulan

mielessä häivähti sääli. Tyttö parka, siinäkö oli syy hänen epätoivoiseen itkuunsa.

2

”Minä tunsin hänet, kun hän oli nuori tyttö, tai oikeastaan vielä lapsi.” Terttu Lintusen puhe virtasi tasaisena vuoksena Paulan kodikkaassa keittiössä. Terttu oli kahvia odotellessaan selaillut pöydältä ottamaansa naistenlehteä. Nyt hän kurkotti sen avointa sivua Paulaa kohti. Nivelrikon muhkuroima sormi osoitti sivulla olevaa mainosta, jossa kauniit nuoret kasvot mainostivat kallista hajuveistä.

Paula oli pyytänyt kruununhakalaisen kotitalonsa talonmiehen vaimon Tertun luokseen kahville antaakseen tälle samalla ohjeita viherkasveistaan, joista Terttu oli luvannut huolehtia Paulan mökillä oleskelun ajan.

”Hän on sen perheen vanhempi tytär, johon menin töihin tullessani Helsinkiin”, Terttu jatkoi. ”Hän oli silloin kahdeksan ja sisarensa oli viiden. Olin heillä neljä vuotta. Lopetin, kun he muuttivat takaisin Tammisaareen. En halunnut lähteä sinne, kun olin juuri tavannut Lintusen.”

Paula vilkaisi kohteliaasti osoitettua mainosta. ”Tyttö näyttää jotenkin tutulta”, hän totesi.

”Ehkä muistat hänet siitä, että muutama vuosi sitten — tai on siitä jo ainakin kuusi vuotta — hänet valittiin missikisoissa toiseksi perintöprinsessaksi ja sen jälkeen hän on tehnyt mallin töitä. Parina viime vuotena tosin hän ei ole paljon näkynyt lehtien kuvissa. Tämä hajuvesimainoskin on tehty jo aika kauan sitten.”

Paula kaatoi Tertulle kahvia. Hän katseli mainoksen tyttöä, mutta ei saanut mieleensä, mistä tämä oli tuttu. Missikisoja hän ei seurannut. Hän istui Terttua

vastapäätä ja työnsi lautasellisen leipomiaan korvapuusteja tämän kupin viereen.

”Kylläpä tuoksuvat hyvältä.” Terttu nuuhkaisi hyväksyvästi ja otti puustin lautaselleen. Hän ennätti tuskin nielaista suutaan tyhjäksi, kun puhe taas jatkui: ”Hänen nimensä on Minetta Marie Björklöf, mutta häntä kutsuttiin aina Miaksi. Sisaren nimi oli Vaira Vibeke ja häntä kutsuttiin Iraksi. Erikoiset nimet, eikö vaan? Perhe asui silloin kun olin heillä töissä Kulosaaressa uudessa omakotitalossa meren rannalla. He olivat vuokranneet sen talon, kun olivat tulleet Tammisaaresta Helsinkiin. Talon omistajat olivat muuttaneet miehen työkomennuksen takia ulkomaille. Omistajan vanhemmat asuivat samalla tontilla olevassa vanhassa talossa ja pitivät tarkkaan silmällä, etteivät lapset vain tulleet heidän puolelleen. No niin, se nyt ei oikeastaan kuulu tähän. Se Björklöf oli liikemies. Hänellä oli jokin sähköalan firma. Häntä ei paljon kotona näkynyt. Rouva oli kyllä kaunis, mutta aika hermostunut tyyppi, eikä halunnut tehdä huushollia, siis kotitöitä. Siksi minä olin siellä. Nuorena rouva oli kuulemma ollut balettitanssija, mutta oli loukkaantunut jossakin onnettomuudessa niin, ettei voinut sen jälkeen tanssia. Eikä halunnut tehdä mitään muutakaan. Ainoa, mikä häntä näytti innostavan, oli Mian balettitunnit. Mia taisi olla aika hyvä siinä, baletissa nimittäin. Hän kävi oopperan balettikoulua siihen aikaan, kun olin heillä.”

Terttu keskittyi vähäksi aikaa kahviin ja pullaan. Hän näytti muistelevan. Sormet kerivät korvapuustin kierrettä auki.

”Minun kävi vähän sääliksi sitä nuorempaa tyttöä, Iraa. Hän oli kovasti äitinsä perään, mutta tämä ravisteli hänet aina pois helmoistaan. Ira sai helposti raivokohtauksia. Itki ja kiljui ja heitteli tavaroita ja kävi lopuksi sisarensa

kimppuun. Taisi olla tälle kateellinen. Mutta harvoin sekään käänsi äidin huomion häneen, oikeastaan päinvastoin. Ira kyllä huomasi pian, että pitäisi tehdä jotain äidille mieluista saadakseen tämän huomion. Hän alkoi kättää pääsemistä myös balettikouluun. Mutta eihän se onnistunut. Ira oli rakenteeltaan aivan toisenlainen kuin pitkäjäseninen Mia. Oli tullut isäänsä, joka oli lyhyt ja tanakka. Minä en tiedä mitä Irasta on tullut. Hänen täytyy olla nyt... Mia on nyt varmaankin 26- tai 27-vuotias, joten Ira on 23- tai 24-vuotias. Kaipa he asuvat edelleen siellä Tammisaassa. Oletko kuullut heistä, kun se sinun mökkisikin on siellä Tammisaassa? Ja siellähän se asuu sinun poikasi perhekin.”

”Enpä ole kuullut. Minulla ei ole kovin paljon tuttuja Tammisaassa. Tuttuni ovat enimmäkseen saaristolaisia ja muita kesämökkiläisiä. Poikani perhe asuu kaukana keskustasta. Oikeastaan vain yksi hyvä ystäväni asuu ihan Tammisaaren keskustassa. Entinen opettajakollega ja opiskelutoveri. Opiskelimme samaan aikaan taidehistoriaa. Hänestä tuli kuvaamataidon opettaja ja minusta historian opettaja. Olimme jonkin aikaa työssä samassa koulussa, mutta sitten hän muutti Tammisaareen. Hänkin on jo eläkkeellä. Tapaan häntä kyllä joka kesä, kun olen mökillä.”

Terttu kuunteli ja nyökkäsi. Sitten hänen huomionsa kiintyi vitivalkoiseen kissaan, joka pöydän alla alkoi kiehnätä itseään hänen jalkoihinsa.

”Kissa jäi näköjään sinulle”, hän totesi.

”Annika ei ehtinyt viedä sitä kotiinsa ennen lähtöään, joten lupasin pitää sen täällä ja viedä sitten mennessäni Tammisaareen.”

”Mitenkäs Annika ja Ilmari sillä lailla nyt muuttivat pois. Mitäs ne oikein meinaavat?” Tertun silmät tuijottivat uteliaisuudesta pyöreinä Paulaa.

Annika oli Paulan pojantytär, joka oli kihloissa Paulan keittiön yläpuolella olevassa asunnossa asuvan nuoren juristin Ilmari Niemisen kanssa. Terttu tunsu Annikan siltä ajalta, jolloin tämä oli asunut Paulan luona ennen kuin oli saanut opiskelija-asunnon Otaniemestä. Viime aikoina Annika oli oleskellut niin paljon sulhasensa luona, että Terttu piti häntä jo talon asukkaana.

”Kun Ilmari lähti sinne Iisalmeen auskultoimaan, eli kärkejiä istumaan, saadakseen varatuomarin pätevyyden, Annika päätti lähteä Skotlantiin kesätöihin vahvistaakseen englannin taitoaan. Hän on siellä oppaana eräässä linnassa. Siellä on kuulemma ennenkin ollut suomalaisia tyttöjä töissä.”

”Ohoh! Että ihan linnassa! No kyllä sen ymmärtää. Hieno tilaisuus. Ilmari taitaa olla poissa lähes vuoden. Tuleeko hänen asuntoonsa joku muu asumaan?”

”Minun tietääkseni siihen ei tule ketään. Ilmari haluaa, että hänellä on paikka minne tulla, kun tulee käymään Helsingissä.”

”Tämän rapun asunnoista suuri osa onkin sitten aika pitkään tyhjänä, nyt kun sinäkin muutat mökille ja Hannu Palomäki lähtee ainakin kahdeksi kuukaudeksi Amerikkaan tyttärensä luo. Ne tuon sinua vastapäätä olevan asunnon ostaneet eivät halua muuttaa tänne ennen kuin ullakkohuoneistojen rakentaminen vähän hiljenee. Eivät kuulemma tykkää melusta.”

”En tykkää minäkään. Kuuntele nyt tuotakin!” Paula vahvasti sanojaan ärtyneellä huitaisulla, kun valtavaa kolinaa, joka johtui tiiliromun liukumisesta metallista ränniä pitkin ullakolta pihalla seisovalle siirtolavalle, seurasi piikkauskoneen korvia särkevä ulvonta. Kissa ponkaisi häntä paksuna eteiseen ja viiletti huoneiston kaukaisimpaan nurkkaan. ”Kyllä täältä on paras häipyä. Lindakin on aivan paniikissa.”

"Aivan, aivan. Syksyyn mennessä tuo purkaminen on kuulemma ohi. Ehkä sitten on hiljaisempaa, kun alkavat rakentaa. Mutta ei sekään varmaan ihan äänetöntä ole. Meidän rapun vuoro joutua tähän kurjuuteen on onneksi vasta ensi vuonna." Terttu vilkaisi kelloaan. "Ei mutta, kyllä minun on nyt mentävä laittamaan Lintuselle ruokaa." Hän nousi ja meni kiireesti eteiseen. "Kiitokset kahvista. Käyn sitten kerran viikossa antamassa kasveille vettä. Ja sinä soitat sitten, jos mieleesi tulee vielä jotain mitä pitää tehdä. Mukavaa mökkikesää vaan. Hei sitten!"

Ovi rapsahti Tertun jäljestä kiinni. Samalla hetkellä piikkauskone hiljeni. Hiljaisuus oli niin odottamaton ja syvä, että se humisi korvissa. Paula veti helpottuneena henkeä. Sitten hän alkoi kerätä tavaroitaan mökille lähtöä varten.

Saatuaan kaikki kassinsa ja laatikkonsa pakattua autoon Paula ajoi vielä kerran hissillä ylös asuntoonsa hakemaan Lindan, joka odotti kärsimättömänä häkissään eteisen lattialla. Jo oven takana Paula kuuli, että sisällä soi puhelin.

Miksi ei soittanut kännykkään, Paula tuskaili ovea avatessaan. Hän ennätti kuitenkin vastaamaan ennen kuin soittaja kyllästyi. "Kaisu! Hauska kuulla sinusta! Olen juuri pakannut auton Skåldöhön lähtöä varten. Mitä sinulle kuuluu?"

Kaisu Jung oli Paulan tammisaarelainen ystävä.

"Hauskaa, että olet tulossa tännepäin. Tapaamme sitten varmasti", Kaisu vastasi iloisesti. "Olen ollut puolisen vuotta töissä takäläisessä galleriassa. Tyttö, joka hoiti näitä tehtäviä, on ollut pitkään sairaslomalla. Kun gallerian pitäjä, joka on hyvä ystävämme, sitten kysyi voisinko tulla tuuraamaan, suostuin yrittämään."

"Vai sillä lailla! Miltä on tuntunut olla töissä pitkästä aikaa?"

"Oikein mukavalta. Aika kuluu nopeasti ja on ollut kiinnostavaa olla mukana taidebisneksessä, vaikkakin vähän sivustakatsojana. Siihen liittyy tavallaan tämä soittoni. Micke, siis tämä gallerian pitäjä, on aikonut ottaa kesänäyttelynsä taiteilijaksi Elvi Maarnin. Jonkin verran hän on jo saanut Maarnin töitten omistajilta lupauksia antaa niitä näytteille. Näyttelyn on tarkoitus olla retrospektiivinen ja sen ohessa olisi myös Maarnin töitä myytävänä. Micke tuskaili pari päivää sitten, että haluaisi vielä jonkin verran lisää töitä, muuten vaikutelma jää liian vaatimattomaksi. Silloin muistin, että sinullahan on pari Maarnin taulua. Voisitko ajatella, että antaisit ne näyttelyyn?"

"Mikäs siinä. Näyttelyyn voisinkin ne lainata, mutta en kyllä aio niitä myydä."

"Hienoa Paula! Tietäisitkö vielä muita, joilla on hänen töitään?"

"Kyllä tiedän. Tunnen Maritta Järveläisen, sen kuvanveistäjän. Tiedän, että hänellä on useita Maarnin tauluja. Hän tunsi Maarnin tämän kuolemaan asti. Voisin kysyä häneltä. Anna Micken yhteystiedot, jotta Maritta voi ottaa häneen yhteyttä, jos on halukas." Paula kirjoitti yhteystiedot muistiin pöydällä olevaan lehtiöön. "Otan nyt saman tien taulut mukaani. Tavataan sitten Tammisaassa. Minä soitan sinulle. Hei, hei!"

3

Vanhan uskomuksen mukaan perunamaa oli kitkettävä ennen juhannusta. Paula oikaisi selkänsä ja pyyhkäisi hiestynyttä otsaansa t-paidan helmaan. Nyt se on tehty. Ei perunamaa kovin suuri ollut, mutta siitä riitti hänelle hyviä luomuperunoita koko talven tarpeisiin. Kasvimaalla taimet kurottelivat kiitollisina kohti aurinkoa rikkaruohoista vapautettuina. Salaattia voisi jo ruveta napsimaan. Eikä retiisejäkään kauan tarvitse odotella. Paula kävi kippaamassa rikkaruohot kompostiin, sekoitti ne edellisen kitkentäkierroksen jäänteisiin, peitteli kompostin ja totesi tyytyväisenä, että syksyllä olisi jo hyvää multaa levitettäväksi kasvimaalle ja marjapensaiden juurille.

Paula käveli polkua alas saunalle pesemään mullat pois käsistään. Vaikka hänellä oli nyt mökissään juuri remontoitu hieno kylpyhuone, vanhasta tottumuksesta oli vaikea päästä. Sitä paitsi hän piti vanhasta punamullatusta hirsisaunastaan ja sen rauhoittavasta tunnelmasta. Kiukaan kyljessä olevassa säiliössä oli vielä lämmintä vettä eilisiltaisen saunomisen jäljiltä. Pestyään kätensä Paula täytti vadin uudelleen, riisuutui ja kippasi veden hiestyneen vartalonsa huuhteeksi. Arjen pieniä nautintoja, hän sitten ajatteli istuessaan pyyhkeeseen kääriytyneenä saunan kuistilla. Hän katseli lahdelle. Aurinko välkytteli säteitään pienissä laineissa, joita leppeä tuuli nostatti. Pitäisi käydä viemässä verkko veteen, Paula muisti.

Paula oli oppinut kalastuksen niksit ja hyvät pyyntipaikat mieheltään Mikaelilta, jonka suku oli toiminut täällä kalastajina monen polven ajan. Mikael oli ollut sukunsa ensimmäinen akateemisen koulutuksen saanut. Käänteen ketjussa oli aiheuttanut Mikaelin muutto Helsinkiin isänsä sisaren luokse, kun vanhemmat olivat hukkuneet veneonnettomuudessa. Suvun mökki, Viktorp, säilytettiin kesäpaikkana. Paula ja Mikael sekä heidän poikansa Erik olivat asuneet kaikki kesänsä täällä, Mikael tietysti vain kesälomat ja viikonloput. Paula muisteli noita kesiä, ystävien kanssa vietettyjä hauskoja viikonloppuja, eväsretkiä kaukaisille luodoille, Erikin ja hänen tovereidensa mekastusta laiturilla, kun he järjestivät uinti- ja melontakilpailuja. Se oli ollut vilkasta aikaa. Nyt oli toisin, hyvin hiljaista. Paula tunsi apeuden hiipivän mieleensä.

Paula tunnusti itselleen, että apeuteen oli osasyynä myös Lasse Eliassonin lähtö vuodeksi Kanadaan luennoimaan johonkin yliopistoon. Lasse oli arkeologian emeritusprofessori Uppsalan yliopistosta. Paula oli tutustunut häneen viime kesänä. Syksyllä he olivat tavanneet muutaman kerran ennen Lassen lähtöä. Suhde oli hitaasti kehittymässä lämpimäksi ja läheiseksi. Miten mahtaa käydä, kun tuli näin pitkä tauko? Paula tunsi epävarmuuden lepattavan mielensä reunoilla. Lasse oli soitellut harvakseltaan ja lähettänyt muutaman viestin. Paulan silmät kostuivat. Hän pyyhkäisi ne kuiviksi. Olen varmaankin ollut liian kauan yksikseni, hän ajatteli. Pitäisi käväistä vaikka Pekkalassa Erikin perhettä tapaamassa ja viedä samalla Linda. Mutta toisaalta on mukavaa, että on edes kissa seurana. Linda taitaakin odottaa jo ruokaa, eikä lounas minullekaan pahaa tekisi. Paula huokaisi ja nousi.

Iltapäivällä Paula alkoi valmistella lähtöä Pekkalaan. Hän nosti kissan kuljetushäkin kuistille, kun kaikki muuten oli valmista. Aivan kuin aavistaen mitä oli tulossa, Linda luikahti avoimesta kuistin ikkunasta salamana ulos ja viiletti pihan yli metsäpolulle. Kaipa se on yritettävä saada kiinni, muuten se voi olla poissa iltaan asti. Paula vetäisi kengät jalkaansa ja lähti seuraamaan kissaa. Se istui metsän laidassa ja näytti kuuntelevan. Kun se näki Paulan tulevan, se kääntyi jolkottamaan polulla tasaista tahtia, päämäärästään selvästi tietoisena.

Polku johti naapurihuvilalle. Kun sen alue aukeni edessä, Paula pysähtyi hämmästyneenä. Huvilan viereen oli pysäköity auto ja joku seisoj kumartuneena kuistille vievien portaiden vieressä. Linda vilahti miehen ohi portaiden alle. Mies oikaisi itsensä ja oli vähällä lyödä päänsä. Hän perääntyi ja kääntyi. Paula katseli nuorta miestä vähän nolona.

"Anteeksi, että tunkeudun tällä tavalla vieraalle pihalle. Seurasin kissaa. Olisin halunnut saada sen kiinni", hän selitti hengästyneenä juostuaan Lindan perässä.

"Siellä se näyttää piileksivän." Mies vilkaisi portaiden alle. "Yritätkö ottaa sen kiinni?"

"Kiitos, jos se vain onnistuu", Paula vastasi mennessään lähemmäs.

Mies kumartui uudestaan portaiden alle. Hetken sieltä kuului "kis, kis" -maanittelua, sitten mies tuli takaisin. "Se perääntyi liian kauas. Siellä on niin matalaa, etten pääse lähelle."

"Ei sille sitten mitään voi. Pitää vain odottaa, että se itse päättää tulla pois", Paula huoasti. "Minä olen Paula Roos tuosta naapurimökistä", hän sitten selitti.

"Hämmästyin vähän kun näin auton ja sinut. Täällä ei ole ollut ketään koko keväänä."

"Minä olen Patrik Forsman. Olen tämän uusi omistaja. Isoäitini kuoli talvella ja jätti tämän minulle. Tulin katsomaan miltä täällä näyttää."

"Vai sillä tavalla. Minä tunsin sinun isoäitisi kauan sitten. Mutta pariinkymmeneen vuoteen hän ei ole käynyt täällä. Muistan kuulleen, että hän sairastui."

"Kyllä, hän sairasti MS-tautia ja joutui olemaan pitkät ajat pyörätuolissa, eikä siitä syystä voinut oleskella täällä. Tämä on ollut vuokrattuna serkkuni perheelle. Mutta aika vähän hekin ovat täällä käyneet."

"Aivan. Eipä täällä kovin vilkasta ole ollut. Mitä sinä aiot tällä tehdä? Tämä on hieno huvila, sääli jos se pääsee kovin huonoon kuntoon."

"En ole vielä päättänyt mitä teen, myynkö vai pidänkö itse. Tämä täytyy kunnostaa joka tapauksessa. Tulen tänne juhannuksen jälkeen joksikin aikaa. Tutkin silloin paikkoja ja kartoitan huvilan kunnon. Sitten osaan tehdä päätökseni paremmin." Mies hymyili Paulalle ystävällisesti.

"Oli hauska tutustua." Paula ojensi kätensä ja he kättelivät. "Varmaan tapaamme vielä. Jos tarvitset paikallistietoa, tule vain käymään. Kerron mielelläni kaiken minkä tiedän. Polku mökilleni lähtee tuolta metsän reunasta." Paula osoitti oikean suunnan. "Äläkä välitä Lindasta, siis kissasta. Se tulee kyllä kotiin, kun niin haluaa."

Hauskannäköinen nuorimies, Paula ajatteli mökille palatessaan, ruskea kiharainen tukka, ruskeat silmät ja hyvin puoleensavetävä lämmin hymy.

Juhannus oli ohi. Kesälomat olivat alkaneet. Sen huomasi, sillä torilla asioivien joukossa näkyi yhä enemmän turisteja ja veneilijöitä, jotka olivat löytäneet tiensä Tammisaareen. Tällaisena heinäkuisena lauantaina tori

oli vilkkaimmillaan. Värikkäät kojut kukkuraisine myyntipöytineen täyttivät sen. Torilla mansikoita myyvien kanssa kilpaili asiakkaista torin vieressä sijaitsevan kaupungintalon seinustalle pystytetty koju.

Paula istui kahvilan ulkotarjoilupöydässä ja seurasi hyörinää torilla. Hän odotti ystäväänsä Kaisu Jungia, jonka seuraksi hän oli lupautunut pariksi päiväksi, kun tämän mies oli lähtenyt kavereineen kalastusreissulle.

Paulan silmät kiinnittyivät kaupungintalon seinustalla mansikoita myyvään tyttöön. Tyttö näytti olevan vähän yli kahdenkymmenen. Hän oli keskimittaa lyhyempi ja vaikutti ehkä siksi tanakammalta kuin oikeastaan oli. Tukka oli tuuhea, haalistuneen oljenkeltainen. Latvoista alaspäin taipuvaa kampausta piti koossa vaaleanharmaa leveä panta. Yllään työllä oli kirkkaankeltainen t-paita ja polviin ulottuvat vaaleat sortsit. Nauraessaan tyttö paljasti isot vahvat hampaat. Tyttö naurahti lähes joka kerran kun ojensi mansikkarasian asiakkaalle. Mutta nauru vaikuttaa jotenkin epäaidolta, liian opetellulta ja mielitelevältä, Paula huomasi ajattelevansa.

”Siinähan sinä olet! Miten hauskaa, että suostuit tulemaan seurakseni.” Kaisun iloinen ääni keskeytti Paulan huomiot. Ystävykset halusivat toisiaan lämpimästi ja päättivät hakea kahvia ja pullaa ennen kuin alkaisivat kertoa kuulumisiaan.

”Mansikka-aikaan on aivan pakko syödä mansikkaleivoksia”, Paula totesi kun he jälleen istuivat ulkona pöydän ääressä. ”Ehkä näihinkin kyllästyisi, jos söisi useita päivässä, mutta pari kappaletta menee kevyesti.”

”Aivan”, Kaisu vahvisti virnistäen.

Kaisu oli Paulan mielestä aina tavattoman hauskaa seuraa. Hänessä oli aavistuksen verran taiteellista boheemiutta, joka tällä kertaa näkyi suurista heiluvista,